

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای پزشکی عمومی

تعیین فراوانی ابتلا به ریزش مو تلوزن افلوویوم در بیماران خانم مبتلا به کووید-۱۹

مراجعه کننده به درمانگاه پوست و مو بیمارستان امام رضا (ع) در طی سال ۱۴۰۱

نگارش

امیرحسین جدیری آقائی

استاد راهنما

دکتر مجید رستمی مقدم

دکتر حامد زندیان

استاد مشاور

دکتر محمد جعفرزاده

مهر ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۰۱۰۹۳

گواهی اصالت پایان نامه

بدینوسیله اعلام می نماید که این پایان نامه بر اساس نتایج بررسی ها / تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب بوده و به وسیله خودم انشا گردیده است و قبلاً به عنوان پایان نامه در سایر مقاطع و دوره های تحصیلی ارایه نگردیده است.

بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، استاد راهنما می باشد.

تقدیم به

محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم

به خاطر همه تلاش‌های محبت آمیزی که در طول زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند و به پاس تعبیر عظیم و انسانی‌شان از کلمه ایثار، به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان، به پاس قلب‌های بزرگشان و به پاس محبت‌های بی دریغشان.

و تقدیم به

به استادان فرزانه و فرهیخته‌ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند؛

به همه آنانی که نفس خیرشان و دعای روح پرورشان بدرقه راهم بود.

سپاسگزاری

سپاس خدای عز و جل را که مرا یاری رساند تا بتوانم این مقطع تحصیلی را به پایان

رسانده و گامی در راستای اعتلای علم بردارم.

از لطف بی پایان و تلاش اساتید گرانقدر

دکتر مجید رستمی مقدم

و

دکتر محمد جعفرزاده

که رهنمود های شایسته ایشان جانمایه انجام این رساله بود و با محبت و علاقه مندی و ارائه نظرات و توصیه

های آگاهانه شان موجبات موفقیت اینجانب در انجام هرچه بهتر این رساله را فراهم نمودند.

از اساتید گرامی که زحمت داوری این رساله را داشتند نیز کمال تشکر را دارم.

فهرست مطالب

عنا	وان
صفحه	

چکیده	۱
-------	---

فصل اول: مقدمه

۱-۱- مقدمه	۴
۲-۱- اهداف پژوهش	۵
۱-۲-۱- هدف کلی پژوهش	۵
۲-۲-۱- اهداف اختصاصی پژوهش	۶
۳-۱- فرضیات و سوالات طرح	۶
۴-۱- هدف کاربردی	۷
۵-۱- ذینفعان نتایج طرح	۸
۶-۱- تعریف واژه‌های اختصاصی	۸

فصل دوم: مروری بر متون

۱-۲- مروری بر متون علمی	۱۱
-------------------------	----

فصل سوم: مواد و روش‌ها

۱-۳- نوع مطالعه	۱۶
-----------------	----

۳-۲- مکان و زمان انجام مطالعه..... ۱۶

- ۳-۳- جامعه مورد مطالعه و حجم نمونه..... ۱۶
- ۳-۴- معیار ورود..... ۱۷
- ۳-۵- معیار خروج..... ۱۷
- ۳-۶- روش اجرای پژوهش و گردآوری داده ها..... ۱۸
- ۳-۷- ابزار گردآوری داده ها..... ۱۹
- ۳-۸- روش تجزیه و تحلیل داده ها..... ۱۹
- ۳-۹- ملاحظات اخلاقی..... ۲۰
- ۳-۱۰- جدول متغیر ها..... ۲۱

فصل چهارم: نتایج

- ۴-۱- اطلاعات دموگرافیک بیماران وارد شده به مطالعه..... ۲۳
- ۴-۲- بررسی ارتباط میان شدت کووید-۱۹ با شدت آلپسی..... ۲۵
- ۴-۳- بررسی ارتباط میان بستری در اثر کووید-۱۹ با شدت آلپسی..... ۲۶
- ۴-۴- بررسی ارتباط میان نوع واکسن و تعداد دوز واکسن با شدت آلپسی..... ۲۷
- ۴-۵- بررسی ارتباط میان داروهای مصرفی با شدت آلپسی..... ۳۱

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱- بحث و بررسی..... ۳۵
- ۵-۲- محدودیت ها..... ۳۹
- ۵-۳- نتیجه گیری..... ۴۰
- ۵-۴- پیشنهادات..... ۴۱

۴۲.....ترجمان دانش-۵-۵

منابع

۴۴.....منابع

فهرست جداول

عنوان صفحه

جدول ۴-۱- خصوصیات بیماران مبتلا به TE بعد از کووید.....	۲۴
جدول ۴-۲- بررسی ارتباط میان شدت بیماری کووید-۱۹ با شدت آلپسی ناشی از TE.....	۲۶
جدول ۴-۳- ارتباط میان بستری در اثر کووید-۱۹ با شدت آلپسی TE.....	۲۷
جدول ۴-۴- ارتباط میان تزریق واکسن سینوفارم با شدت TE.....	۲۸
جدول ۴-۵- ارتباط میان تزریق واکسن آسترازنکا با شدت TE.....	۲۹
جدول ۴-۶- ارتباط میان تزریق واکسن بهارات با شدت TE.....	۳۰
جدول ۴-۷- ارتباط میان تعداد دوز واکسن کووید-۱۹ با شدت TE.....	۳۰
جدول ۴-۸- ارتباط میان مصرف آنتی بیوتیک در طی ابتلا به کووید-۱۹ با شدت TE.....	۳۱
جدول ۴-۹- ارتباط میان مصرف کورتیکواستروئید سیستمیک در طی ابتلا به کووید-۱۹ با شدت TE.....	۳۲
جدول ۴-۱۰- ارتباط میان مصرف NSAID در طی ابتلا به کووید-۱۹ با شدت TE.....	۳۳

فهرست اختصارات

ACE-2 = Angiotensin Converting Enzyme – 2

COVID-19 = Corona Virus Disease 2019

ICU = Intensive Care Unit

NSAID = Nonsteroidal Anti-Inflammatory Drugs

SARS-CoV-2 = Severe Acute Respiratory Syndrome Corona Virus 2

TE = Telogen Effluvium

تعیین فراوانی ابتلا به ریزش مو تلوزن افلوویوم در بیماران خانم مبتلا به کووید-۱۹

مراجعه کننده به درمانگاه پوست و مو بیمارستان امام رضا (ع) در طی سال ۱۴۰۱

چکیده

زمینه: تلوزن افلوویوم عبارت است از ریزش موی منتشر که ۲ تا ۳ ماه پس از یک عامل استرسزا روی دهد و عفونت کووید-۱۹ به طور بالقوه یکی از این عوامل استرسزا می‌باشد.

هدف: هدف از انجام این مطالعه بررسی ریزش موی تلوزن افلوویوم در بیماران مبتلا به کرونا و ارتباط آن با شدت ابتلا به کووید-۱۹ است.

مواد و روش‌ها: بیماران خانم مراجعه کننده به درمانگاه پوست و مو بیمارستان امام رضا اردبیل با شکایت ریزش مو از نظر سابقه ابتلا به کووید-۱۹ و بستری به علت آن، داروهای دریافتی، دریافت واکسن کووید-۱۹ و نوع و تعداد دوز آن و نیز فاکتورهای دموگرافیک مطالعه شدند. شدت آلوپسی با معاینه بالینی و تست ترکشن مورد ارزیابی قرار گرفت. اطلاعات بیماران وارد نرم افزار آماری شد تا مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.

نتایج: ۲۷۰ نفر بیمار مبتلا به تلوزن افلوویوم (TE) دارای سابقه ابتلا به کووید-۱۹ در ۶ ماه قبل مراجعه وارد مطالعه شدند که میانگین سن آن‌ها حدود ۴۱ سال بود. ۶۱.۱٪ از بیماران دارای سابقه بستری در اثر کووید-۱۹ بوده و ۴۰/۳٪ از آن‌ها سابقه تزریق واکسن کووید-۱۹ را داشتند. ۴۳/۷٪ از بیماران در طول بیماری کووید-۱۹ خود مصرف آنتی بیوتیک، ۶۱/۸٪

مصرف کورتیکواستروئید سیستمیک و ۵۱/۸٪ مصرف NSAID داشتند. افزایش شدت بیماری کووید-۱۹ به طور معناداری با بروز زودتر TE ($P=۰/۰۰۱$) و همچنین افزایش تعداد موهای کنده شده در تست ترکشن ($P=۰/۰۰۱$) ارتباط داشت. بستری در اثر کووید-۱۹ ارتباط معناداری با مدت زمان کمتر بین ابتلا به کووید و آغاز علائم TE ($P=۰/۰۰۱$) و افزایش تعداد موهای کنده شده در تست ترکشن ($P=۰/۰۰۱$) داشت. تزریق واکسن آسترازنکا افزایش معناداری در تعداد موهای کنده شده در تست ترکشن ($P=۰/۰۰۲$) ایجاد کرد. یافته‌های این مطالعه حاکی از وجود ارتباط معناداری میان مصرف کورتیکواستروئیدهای سیستمیک در طی ابتلا به کووید-۱۹ با کاهش مدت زمان میان ابتلا به کووید-۱۹ و شروع علائم آلپسی بود ($P=۰/۰۰۳$).

نتیجه‌گیری: شدت بروز TE در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ با افزایش شدت کووید-۱۹، بستری در اثر کووید-۱۹، مصرف کورتیکواستروئید سیستمیک در طول بیماری و سابقه تزریق واکسن آسترازنکا در ارتباط بود.

کلمات کلیدی:

ریزش مو، کووید-۱۹، تلوزن افلوویوم، آلپسی